نام :.....	به نام هستی بخش	نوبت امتحانی دی ماه
نام خانوادگی:	سازمان آموزش و پرورش فارس	پایهٔ دوازدهم / رشته انسانی
نام پدر :	کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۱۷
شماره دانش آموزی :	اداره آموزش و پرورش جهرم	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه
نام درس: علوم و فنون ۳	آموزشگاه عرهشت	نام دبیر :

ردیف	«لطفا پاسخ سؤالات خود را روی همین برگ بنویسید» صفحهٔ ۱	بارم
	الف) تاریخ ادبیات (نثر)	
۱	چرا ادبیات دورهٔ بیداری – به ویژه شعر – زبان محاوره را برگزید؟	۰/۵
۲	جاهای خالی را با واژهٔ مناسب پر کنید. الف) ..... در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت داشت. ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های ..... بود.	۰/۵
۳	کدام یک جزء شاعران دورهٔ بیداری نیست؟ الف) سید اشرف الدین گیلانی ب) عارف قزوینی پ) ایرج میرزا ت) قائم مقام فراهانی	۰/۲۵
۴	نام نویسندهٔ کدام اثر درست نوشته نشده است؟ الف) داستان باستان : محمد باقر میرزا خسروی ب) قلب مادر : ایرج میرزا پ) چرند و پرند : علّامهٔ دهخدا ت) سبک شناسی : محمد تقی بهار	۰/۲۵
۵	به چه دلیل شاعران دورهٔ بازگشت به پیروی از اسلوب کهن پرداختند؟	۰/۵
	ب) سبک شناسی (نثر)	
۶	درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید : الف) حقوق مدنی زنان یکی از موضوعاتی بود که در نثر روزنامه ای بسیار مورد توجه قرار گرفت. ب) از بارزترین ویژگی های ادبیات دورهٔ بیداری، توجه به مردم است.	۰/۷۵
۷	کدام شاعر با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی، نوآوری در عرصهٔ تخیّل پدید آورد؟	۰/۲۵
۸	چرا شعر عصر بیداری برای عامهٔ مردم فهم است؟	۰/۵
۹	یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دورهٔ مشروطه چیست؟	۰/۵
۱۰	همهٔ گزینه ها، سطح زبانی سبک شعر دورهٔ بیداری را نشان می دهد، به جز ..... الف) سادگی و روانی. ب) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه سازی آنان. پ) عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا کاهشی آشکار می یابد. ت) کم توجهی کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دورهٔ بیداری.	۰/۲۵

www.kamoon.ir

۱۱	آرایه های مراعات نظیر، تلمیح و تضمین را در ابیات زیر پیدا کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی این درازی در سخن چون می کشی ب) تا ز باغ خاطرات گل های شادی بشکفد هر چه در دل تخم کین داری، به زیر خاک کن پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ت) یار بی پرده از در و دیوار در تجلّی است یا اولی الابصار	۱
۱۲	در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایهٔ معنوی را به وجوذ آورده است؟ الف) حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام پ) حرفی است اینکه خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس ت) دل و کشورت جمع و معمور بادا! ز ملکت پراکندگی دور بادا! ث) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را ج) چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	۱/۵
۱۳	شاعر در شعر زیر از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی که بتان فرو گذارند اساس خودنمایی شده انتظارم از حد، چه شود ز در درآیی « ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی»	۰/۲۵
۱۴	آرایه های کدام بیت درست نوشته شده است؟ الف) چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب بختی دارم چو چشم خسرو همه خواب (استعاره / تضمین) ب) شور شیرین تو را نازم که بعد از قرن ها هر که لاف عشق زد، نامی هم از فرهاد برد (تلمیح / مراعات نظیر) پ) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (تشبیه / کنایه / تضاد)	۰/۵
۱۵	آرایه های درست هر بیت را در داخل کمانک انتخاب کنید. الف) من از آن روز که در بند توام آزادم / پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم(لف و نشر/ متناقض نما) ب) روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند (لف و نشر / تلمیح) پ) همچو فرهاد بود کوهکنی پیشهٔ ما کوه ما سینهٔ ما، ناخن نما تیشهٔ ما (تلمیح / استعاره)	۰/۷۵
۱۶	با توجه به بیت های زیر به سؤالات پاسخ دهید . ۱- از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم ۲- اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم الف) نوع لف و نشر ها را در هر دو بیت بنویسید ب) لف دوم و نشر اول را در بیت دوم مشخص کنید.	۱

www.kanoon.ir

دوازدهم

	در برگه جوابی ... نمره و امضا	
	...	ردیف
۱۷	دو بیت زیر از نظر کاربرد آرایه های تضاد و متناقض‌نما چه تفاوتی دارند؟ توضیح دهید. الف) می خورم جام غمی هر دم به شادی رخت ـ خرّم آن کس کاو بدین غم شادمانی می کند ب) گفتی به غم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم	۱
	ب ـ آموزشی (شعر و نثر)	
۱۸	وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟ نام وزن آن را نیز بنویسید. الف) به صد جان ارزد آن رغبت که جانان نخواهم گوید و خواهد به صد جان. ب) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت	۰/۵
۱۹	وزن کدام گزینه با بیت « لبخند تو خلاصهٔ خوبی ها است / لختی بخند، خندهٔ گل زیباست » یکسان است؟ مشخص نمایید همسان است یا ناهمسان؟ الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ب) ای آن که غمگنی و سزاواری و اندر نهان سرشک همی باری	۰/۵
۲۰	پس از تقطیع هجایی بیت های زیر، اختیارات «زبانی» به کار رفته در آن را بنویسید. الف) سوی چاره گشتم ز بیچارگی ندادم بدو سر به یکبارگی ب) همه کارم ز خودکامی به بد نامی کشید آخر نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل ها	۰/۷۵
۲۱	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و پس از تعیین پایه های آوایی، وزن آن را بنویسید. از کردهٔ خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی دانم	۲/۵

۲۲	در کدام مورد اختیار حذف همزه صورت گرفته است؟
	در آمد (ـ ـ ـ) // باغبان آید (ـ U ـ ـ ـ) // دامنت آویزد (ـ U U ـ ـ ـ)
	که از او (U ـ ـ) // کز آن جانب (ـ ـ ـ ـ) // از آن روز (U ـ ـ U)
	نمانده است (U ـ U ـ U)
		۰/۷۵

۲۳	کدام یک از مثال های زیر که بین کمانک تقطیع شده، با اختیار کمیت مصوت ها مطابقت ندارد؟ الف) سوی من (U U ـ) / ب) تو گفتی (U ـ ـ) پ) بهانه (U ـ ـ) ت) ساقی ما (ـ U U ـ)	۰/۲۵
۲۴	در کدام یک از واژه های زیر، مصوت بلند / و / ، کوتاه تلفظ می شود؟ الف) جو ب) رو پ) سو ت) مو	۰/۲۵
	ت ـ تحلیل نظم و نثر (شعر)	
۲۵	دو ویژگی زبانی شعر زیر را بنویسید. آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را می دوم به پای سر در قفای آزادی	۱

www.kanoon.ir

۲۶	با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید. گریه را به مستی بهانه کردم — شکوه ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم بر گرفتم — سیل خون به دامان روانه کردم از چه روی چون ارغنون ننالم — از جفایت ای چرخ دون ننالم چون نگریم ز درد و چون ننالم — دزد را چو محرم به خانه کردم؟	
	الف) دو مورد استعاره را در شعر بالا مشخص نمایید.	۰/۵
	ب) یک تشبیه فشرده و یک تشبیه گسترده را در شعر بیابید و بنویسید.	۰/۵
	پ) ویژگی های فکری شعر بالا را بنویسید.	۰/۵
۲۷	متن زیر را در سطح زبانی بررسی کنید. « چه آن بزرگ مرد از آن یکّه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر آشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. »	۱
۲۸	با توجه به متن زیر از «سید محمد علی جمال زاده» به پرسش ها پاسخ دهید. «شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هر کس اول ترفیع رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت: «تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بمکند.»	
	الف) یک کنایه از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید.	۰/۵
	ب) دو ویژگی مهم «سبک نویسندگی جمالزاده» را در این عبارت بنویسید.	۰/۵